

Číslo 434
31. května 2021

V tomto čísle naleznete

- Úvodník státní tajemnice
- Mimořádné zasedání Evropské rady
- Doporučení Národního konventu
- Posílení kodexů postupů proti dezinformacím
- Zasedání ministrů pro zemědělství a rybolov
- Zasedání Rady pro konkurenceschopnost
- Neformální zasedání Rady pro zahraniční věci
- Zasedání ministrů obrany
- Vyrovnání se s brexitem
- Schválené rámcové pozice
- Program evropských institucí

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Milí čtenáři,

je před námi červen, který by se s trochou nadsázky dal označit za měsíc summitů. Kromě tradiční Evropské rady, která je naplánovaná na 24. a 25. června, se můžeme těšit na summit skupiny G7, summit NATO a summit EU – USA. Vše začne až s koncem příštího týdne, přípravy jsou však v plném proudu.

Tento týden je na programu jediné jednání Rady EU, a sice Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku, které se uskuteční v Lucemburku. V Evropském parlamentu proběhne schůze jednotlivých výborů a přípravy na plenární zasedání. To by se mělo uskutečnit od pondělí 7. června ve Štrasburku, poprvé od vypuknutí pandemie. Je nicméně možné, že Konference předsedů ještě cestování do Štrasburku a zpět přehodnotí. Ve výborech poslance čeká mimo jiné výměna názorů s komisařkou Vestagerovou k návrhu nařízení na harmonizaci pravidel v oblasti umělé inteligence, diskuze se zástupci americké administrativy o rozdílech v plánech obnovy EU a USA ve vztahu k pandemii covid-19 nebo hlasování o Zprávě Komise o vládě práva za rok 2020. Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku má první den na

pořadu jednání obecný přístup k jednotnému evropskému nebi 2 +, směrnici o užívání najatých vozidel a směrnici o uznávání osvědčení třetích zemí. Ministři se dále budou věnovat roli železnice pro udržitelnou a inteligentní mobilitu nebo návrhu na změnu směrnice o Eurovítě. Druhý den je v části telekomunikace čeká politická diskuze na téma "Digitální kompas 2030: Jak vytyčit cestu k digitální budoucnosti EU?".

Jedna významná událost nás tento týden čeká i doma, a to ve čtvrtek, kdy se v Hrzánském paláci uskuteční zahajovací akce ke Konferenci o budoucnosti Evropy v ČR. Těším se, že půjde o příležitost, jak upozornit na možnosti, jak se do Konference zapojit, neboť se jedná o akci, která je primárně určena občanům a která právě jim umožňuje přispět k diskusi o budoucím směřování našeho kontinentu. Informování o možnostech zapojení tedy nesmíme v žádném případě podcenit. Už proto, že jednotná evropská digitální platforma, prostřednictvím které se každý může o své názory a podněty podělit, je dostupná v národním jazyce, což zapojení výrazně usnadňuje.

Mimořádné zasedání Evropské rady > Evropská rada

24. a 25. května proběhlo mimořádné zasedání Evropské rady v Bruselu. ČR zastupoval předseda vlády Andrej Babiš. Lídři jednali o koordinaci boje proti covidu-19, klimatu, Rusku, vztazích EU-Spojené království, Blízkém východu, Bělorusku a Mali.

Evropská rada se tradičně zabývala **koordinací boje proti covidu-19** a zdůraznila potřebu udržet tempo **očkování** vedoucí k postupnému návratu do normálu. Klíčové bude pokračující úsilí o **zajištění odpovídajících dodávek vakcín** v celé EU a také jejich **sdílení se třetími zeměmi** skrze COVAX. Lídři uvítali dohodu dosaženou ohledně **digitálních covid certifikátů EU** a vyzvali k jejich rychlému zavedení. Evropská rada požádala i o revizi **doporučení Rady** o cestování.

V oblasti **klimatu** Evropská rada znovu potvrdila své dřívější závěry z prosince 2020 a **vyzvala Komisi, aby urychleně předložila svůj legislativní balíček** společně s **hloubkovou studií** environmentálních, hospodářských a sociálních

dopadů na úrovni členských států. Evropská rada přivítala **obnovený závazek USA k Pařížské dohodě** a vyzvala mezinárodní partnery, aby zvýšili své ambice před zasedáním COP26 v Glasgowě.

Evropská rada také důrazně **odsoudila vynucené přistání** letu společnosti Ryanair v **běloruském Minsku dne 23. května 2021** ohrožující bezpečnost letectví a také **zadržení novinářů** Ramana Prataseviče a Sofie Sapegové běloruskými orgány. Evropská rada **vyzvala k propuštění zadržených**, vyšetření incidentu Mezinárodní organizací pro civilní letectví a přijetí několika dalších restriktivních opatření.

Evropská rada vedla i **strategickou debatu o Rusku** a přijala závěry, které odsuzují nezákonné, provokativní a podvratné ruské aktivity proti EU a jejím členským státům. ČR se podařilo do závěrů prosadit jednoznačné **vyjádření solidarity s ČR a podporu pro přijaté kroky.** /Pokr. n a s. 2/

Evropská rada také vyzvala vysokého představitele EU a Komisi, aby v souladu s pěti zásadami, jimiž se řídí politika EU vůči Rusku, předložili do červnového zasedání Evropská rada **zprávu s možnostmi dalšího postupu**.

Evropská rada **přivítala vstup dohody o obchodu a spolupráci** mezi EU a Spojeným královstvím v platnost a zdůraznila **potřebu plného a účinného provádění dohod** tvořících rámec vzájemných vztahů. Dále připomněla, že vztahy musí být vždy založené na rovnováze práv a povinností a zůstat **vzájemně prospěšné**.

Lídři se věnovali i dění na **Blízkém východě**. Přivítala **příměří** a dala příslib, že EU bude nadále spolupracovat s mezinárodními partnery na opětovném zahájení politic-

kého procesu. Evropská rada zopakovala, že Unie je pevně odhodlána podporovat dvoustranná řešení.

Evropská rada se v závěrech rovněž připojila k prohlášení ECOWAS a Africké unie a **důrazně odsoudila únos přechodného prezidenta Mali** a předsedy vlády a požaduje jejich okamžité propuštění. Evropská rada také připomněla, že je připravena zvážit cílená opatření proti politickým a vojenským čelným představitelům, kteří brání malijskému předání moci. /L. Lukačovič/

Doporučení Národního konventu > Národní konvent o EU

Již ve středu vydá Národní konvent o EU doporučení vzniklá na základě kulatého stolu z 21. května, jehož tématem byla **strategická autonomie Evropské unie**. Diskuze proběhla online a zúčastnili se jí zástupci státní správy, akademické, sociální a hospodářské sféry, společně s reprezentanty evropských institucí, neziskového sektoru a dalšími účastníky. Odborným garantem kulatého stolu byl Institut pro evropskou politiku EU-ROPEUM

„Strategická autonomie EU“ se stala v poslední době často skloňovaným pojmem v reakci na geopolitické změny: ústup USA z role garanta mezinárodního řádu, rostoucí moc Číny a s tím související konflikt s USA, stagnující multilaterální systém i celosvětové výzvy (změny klimatu, pandemie covidu-19).

Debata u kulatého stolu se zaměřila tři otázky. (1) V jakém rozsahu „**strategickou autonomii**“ EU definovat, v jakých oblastech se projevuje a jaké nástroje lze použít? (2) Jaký je vztah strategické autonomie EU k USA a NATO? (3) Jakou pozici EU zaujme, bude-li napětí mezi USA a Čínou pokračovat? Bude EU posilovat i jiná partnerství?

První doporučení zmínilo, že by Česká republika měla v rámci strategické autonomie Evropské unie **usilovat**

o posilování rozhodovací nezávislosti s cílem zajistit si globální vliv a udržitelnou prosperitu.

Druhé doporučení dodává, že by strategická autonomie neměla vyústit v **protekcionalismus**, ale pomoci odbourat **rizikové závislosti ve strategických sektorech**, např. posílením vlastních kapacit. Poslední doporučení vyzdvihuje důležitost spolupráce se stejně smýšlejícími partnery. Strategická autonomie by takováto partnerství neměla nabourávat, nýbrž **posilovat**. Dle tohoto doporučení je mimo jiné nezbytné **posílit transatlantickou vazbu a vztahy s partnery v Asii**, stejně jako prohlubovat **partnerství s Afrikou**, které by vedlo k vyrovnání **asymetrických vztahů např. s Čínou**.

Více informací o činnosti Národního konventu o EU naleznete na webu www.narodnikonvent.eu, popřípadě na účtech a sítích Twitter (@KonventEU), Facebook (Národní konvent o EU) nebo Instagram (#Narodnikonvent). Z kulatého stolu budou vypracována doporučení, která budou představena vládě České republiky a dalším tvůrcům české evropské politiky. /J. Sochor/

Posílení kodexu postupů proti dezinformacím > Komise

Komise představila ve středu 26. května **Pokyny k posílení Kodexu osvědčených postupů (Code of Practice) v oblasti dezinformací**. Tyto pokyny požadují **silnější závazky ze strany signatářů a předpokládají širší účast na Kodexu**.

Na základě pevného monitorovacího rámce a jasných ukazatelů výkonnosti by signatáři měli omezit finanční pobídky k dezinformacím, umožnit uživatelům převzít aktivní roli v prevenci jejich šíření, lépe spolupracovat s ověřovateli faktů ve všech členských státech a jazycích EU a poskytovat rámec pro přístup k údajům pro výzkumníky.

Kodex z roku 2018 byl prvním světovým nástrojem na principu seberegulace a stanovuje principy a závazky pro online platformy a reklamní průmysl bojující se šířením dezinformací online. **Posouzení kodexu z roku 2020** ukázalo, že je dobrým příkladem strukturované spolupráce s online platformami k zajištění větší transparentnosti a odpovědnosti. Upozornilo ovšem i na nedostatky v **podobě nekonzistentního a neúplného uplatňování napříč platformami a zeměmi EU**. Proto nyní Komise vydala Pokyny k posílení kodexu postupů při dezinform-

macích, které tyto nedostatky adresují a které vzešly i z poučení z **monitorovacího programu dezinformací o covidu-19**. Koregulační opatření především ohledně transparentnosti reklamy, snižování rizika a posílení pravomoci uživatelů jsou navíc zavedena i v projednávaném návrhu Komise na **akt o digitálních službách** (DSA).

Pokyny rovněž navrhují zřízení **stálé pracovní skupiny** skládající se ze signatářů, zástupců Komise, Evropské služby pro vnější činnost, Skupiny evropských regulačních orgánů pro audiovizuální mediální služby (ERGA) a z Evropské observatoře digitálních médií (EDMO).

EDMO získala více než 11 milionů eur na vytvoření regionálních uzlů na pomoc provádět a rozšiřovat svou práci v členských státech. Signatáři by měli rychle přistoupit k **revizi Kodexu a na podzim by měli předložit první verzi revidovaného návrhu**. Komise zveřejní v letošním roce rovněž právní předpisy ke zlepšení transparentnosti politické reklamy. /Z. Jandová/

Zasedání ministrů pro zemědělství a rybolov > Rada

Jednání ministrů zemědělství a rybnářství ve dnech 26. a 27. května proběhlo prezenčně v Bruselu a jeho ústředním tématem byla reforma společné zemědělské politiky (SZP) po roce 2020, jejíž nastavení a jednotlivé parametry jsou předmětem vyjednávání od června 2018. Trialogy probíhaly téměř po celý týden ve dne i v noci. Nalezení shody na reformě SZP je od počátku prioritou portugalského předsednictví v oblasti zemědělství, avšak na květnovém ministerském jednání se nepodařilo dohody dosáhnout. Delegaci ČR vedl ministr zemědělství Miroslav Toman.

Dohody na třech klíčových nařízeních tvořících balíček reformované SZP nebylo ani po dlouhých meziinstitucionálních i bilaterálních jednáních dosaženo. Ve finálním stádiu projednávání bylo možné zaznamenat pokrok v některých oblastech, řada klíčových otázek ale zůstane nedořešena a ministři se tak k budoucímu nastavení SZP vrátí na červnovém jednání. Podmínky a nástroje reformované SZP budou platné od počátku roku 2023 a členské státy i zemědělci budou potřebovat následující měsíce na přizpůsobení se změnám, které tkví v přístupu založeném na výkonnosti, nové struktuře ekologizace nebo lépe zacíleným přímým platbám.

Diskuze a jednání o reformované SZP byly prokládány zbylými tématy ministerského jednání. Došlo ke schválení závěrů Rady o prioritách EU pro summit OSN o potravinových systémech. Na pracovní úrovni se ČR aktivně zapojovala do textace. V závěrech Rady se tedy zrcadlí požadavky ČR na transparentnost označování. EU bude

moci na podzimním summitu komunikovat apel k přetvoření potravinových systémů na globální úrovni směrem k větší udržitelnosti.

Ministři prodiskutovali možnosti EU aktualizovat stávající právní předpisy o **produkci a uvádění rostlinného rozmnožovacího materiálu na trh** a rovněž se seznámili se studií o **nových genomických technikách**, což může vyústit až v případné předložení legislativního návrhu.

Evropská komise v neposlední řadě představila **Akční plán rozvoje ekologické produkce**, přičemž ministři vyslovili názory na deklarované cíle a ambice včetně jejich proveditelnosti. ČR má schválen Národní plán pro ekologické zemědělství pro období 2021 – 2027. Ekologicky obhospodařované plochy již tvoří 15 % z celkové výměry zemědělské půdy v ČR (2019), na kterých hospodaří 4 690 farem. Z celkového počtu zemědělských podniků tak v režimu ekologického zemědělství hospodaří již téměř každá desátá farma. Všechny členské státy musí substantivně přispět ke splnění 25% cíle půdy obhospodařované v režimu ekologického zemědělství.

U zbylých záležitostí rezonovalo téma rybolovu (současný stav konzultací o rybolovných právech mezi EU a Velkou Británií, podpory pro rybolov vyjednávané se Světovou obchodní organizací), mrazem zasažené úrody nebo společná deklarace ministrů zemědělství rozšíření Visegrádské skupiny (V4+4). /K. Talašová/

Zasedání Rady pro konkurenceschopnost > Rada

Dne 27. května se v Bruselu po více než roce uskutečnilo prezenční zasedání Rady pro konkurenceschopnost v části vnitřní trh a průmysl. Ministři zahájili jednání politickou rozpravou na téma posílení konkurenceschopnosti Evropské unie a jejího globálního vlivu prostřednictvím ambiciózního balíčku týkajícího se digitálních služeb.

V debatě byly zdůrazněny především návrhy nařízení o jednotném trhu digitálních služeb (DSA) a nařízení o sporných a spravedlivých trzích v digitálním sektoru (DMA). Během rozpravy členské státy obecně uvítaly zveřejnění digitálního balíčku a konstatovaly nutnost lepšího fungování jednotného digitálního trhu. Většina delegací uvítala, že DSA staví na základech směrnice o elektronickém obchodu, a také vyjádřila podporu principu země původu.

U tohoto návrhu někteří zástupci členských států vyjádřili obavu, aby odstraňování obsahu nevedlo k **potlačování svobody slova**. U projednávání DMA panovaly mezi členskými státy různé představy o míře zapojení orgánů členských států do jednotlivých fází procesu.

Komise po rozpravě informovala o nařízení stanovující harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci. AI je zásadní oblastí, v níž je třeba zabránit tomu, aby se v EU objevovaly některé **škodlivé aplikace, jako např. sociální hodnocení**.

Dále Komise informovala o potřebě nařízení o zahraničních subvencích, které narušují vnitřní trh. Aby byla na vnitřním trhu zachována spravedlnost a rovné podmínky,

je nutné zamezit přístupu na vnitřní trh subjektům, které dostávají subvence nepodléhající kontrole. V části Různé rakouská delegace prezentovala non-paper o základních stavebních kamenech pro právo hospodářské soutěže a rámec veřejné podpory umožňující evropskou konkurenceschopnost.

Následně Rada schválila závěry k cestovnímu ruchu, který je kvůli pandemii jedním z nejpostiženějších sektorů a jehož obnova bude ilustrovat postupný návrat k normálnímu fungování. Je také nutné učinit jej do budoucna odolnějším. Dále Rada rovněž schválila závěry k lepší regulaci.

Druhá politická rozprava se týkala aktualizace Nové průmyslové strategie pro Evropu se zaměřením na význam zajištění přístupu ke kritickým surovinám. Komisař pro vnitřní trh Thierry Breton uvedl, že aktualizace se opírá o tři pilíře - **posílení a odolnost vnitřního trhu, ekologizace a digitalizace průmyslových ekosystémů a lepší řešení strategických závislostí**. Komise provedla hloubkovou analýzu závislostí v klíčových oblastech.

Z pěti tisíc produktů identifikovala 137, u nichž je závislost EU nejvyšší, např. suroviny k výrobě stálých magnetů nutných na výrobu elektromobilů. Ministři se ve svých vystoupeních vyjádřili ve prospěch posílení otevřené strategické autonomie EU a řešení strategických závislostí. Je nutné též posílit odolnost hodnotových řetězců, a to mimo jiné jejich diverzifikací a **uzavíráním partnerství**. Důležité budou i průmyslové aliance a projekty IPCEI. /Pokr. na s. 4/

Poté místopředseda Komise Valdis Dombrovskis představil sdělení k přezkumu obchodní politiky, které vychází z **konceptu otevřené strategické autonomie** a stojí na principech otevřenosti, udržitelnosti a asertivity. Španělsko dále představilo non-paper o konkurenceschopnosti průmyslu EU a efektivní harmonizace norem, který kontrasignovalo 17 členských zemí a který reaguje na aktuální situaci v oblasti normalizace.

Neformální zasedání Rady pro zahraniční věci > Rada

Tradiční neformální jednání ministrů zahraničí (tzv. gymnich) se za portugalského předsednictví z důvodu pandemie netradičně uskutečnilo pouze v jednom dni a muselo být přeloženo z původního březnového termínu. Na programu jednání byly vztahy EU – Afrika, zamrzlé konflikty východního sousedství, Indo-Pacifik a neformální oběd s jordánským ministrem zahraničí. Českou delegaci vedl ministr zahraničních věcí Jakub Kulhánek.

Ke vztahům EU – Afrika zazněl apel na posílení vzájemných vztahů, chystaný summit EU-Africká unie by v tomto měl hrát zásadní roli. Ministři se shodli, že ze strany EU je třeba pomoci k zlepšení stability kontinentu, výrazně se zhoršující bezpečnostní situace v mnoha zemích úzce souvisí s **hrozbou terorismu a nelegální migrací**.

EU by se také měla výrazně angažovat ve vakcinaci a obnově po pandemii covidu-19 v Africe a klást větší důraz na dobrou komunikační strategii a zlepšení vlastního obrazu v afrických zemích. V diskuzi o zamrzlých konfliktech ve východním sousedství mezi členskými státy v zásadě panovala shoda, že je nadále důležitá přítomnost a angažovanost EU v zemích regionu, dále podpora těchto zemí v budování **vlastní odolnosti a akcentování Ruska jako společného jmenovatele všech konfliktů**.

Neformální zasedání ministrů obrany > Rada

Dne 27. - 28. května se v Lisabonu uskutečnilo neformální zasedání ministrů obrany členských zemí EU, jehož účelem bylo diskutovat spolupráci EU-NATO, Strategický kompas (pilíř rozvoje schopností) a partnerství EU s Afrikou.

Během pracovní večeře k EU-NATO spolupráci ministrů uvítali účast generálního tajemníka NATO a shodli se na nutnosti posílit vzájemnou spolupráci, a to i vzhledem k probíhajícími reflexními procesům obou organizací. Možnosti spolupráce vidí především v oblastech nových technologií, hybridního působení, vesmíru, klimatu či vojenské mobility. Ministři dále vedli potřebu konání **EU-NATO summitu**, který by mohl sloužit jako základ pro přijetí nové společné deklarace. Ministři dále vyjádřili znepokojení ohledně situace v Bělorusku, která vyžaduje společnou a koordinovanou reakci.

V rámci aktuálních otázek se Vysoký představitel Josep Borrell, **vyjádřil k situaci v Libyi** (konkrétně ve spojitosti s operací IRINI), k Mosambiku, Mali a problému generování sil. Ministři vyjádřili znepokojení nad vývojem situace v Mali a shodli se na potřebě nadále setrvat v zemi. Navzdory situaci potvrdili svůj závazek vůči EUTM Mali.

Pokud jde o Mosambik, shodli se na **potřebě včasného ustanovení mise**. Schválení Radou by mělo proběhnout v červenci a nasazení do tří měsíců poté. Některé členské státy zároveň podpořily myšlenku možného ustanovení výcvikové mise na Ukrajině. V rámci generování sil, J. Borrell zdůraznil nutnost **transformovat politické závaz-**

Závěrem jednání představilo Slovinsko program svého nadcházejícího předsednictví. Jeho čtyřmi prioritami bude odolnost EU, ekonomická obnova založená na dvojí transformaci, vláda práva a partnerství se třetími zeměmi. /V. Smolková s využitím materiálů MPO/

V závěru tohoto diskuzního bodu Vysoký představitel J. Borrell zmínil přípravu dalších sankcí vůči Bělorusku.

Nastínil také tři možnosti ekonomických sankcí: **1/ zákaz dovozu potaše** (export činí více jak 2 mld. USD), **2/ přesměrování plynu z běloruských na ukrajinské plynovody**, **3/ zákaz dovozu zemědělských strojů**. V příštím týdnu by také Komise měla představit ekonomický plán pro demokratické Bělorusko.

Neformální oběd s jordánským ministrem zahraničí Safadím se věnoval především otázce současného izraelsko-palestinského konfliktu, kde dle jeho slov dochází k radikalizaci na obou stranách. Zmínil nutnost hledat cestu k posunu v budoucnosti, jinak budeme čelit častěji obdobným eskalacím. Ocenil v tomto posun v pozici nové americké administrativy a v případě EU vnímá, že nemluví silným jednotným hlasem a to oslabuje její pozici v regionu. Dle jeho slov je třeba z reakce přejít do aktivní fáze a hledat cesty k **dvoustátnímu řešení**. Zmínil též humanitární situaci na palestinském území a potřebu pomoci. Krátce se vyjádřil také k zhoršující se situaci v Libanonu a Sýrii zejména s ohledem na vysoký počet uprchlíků na území Jordánska, kteří zřejmě již zemi nikdy neopustí. /R. Franěk/

ky do praxe a dokázat, že EU má vůli stát se relevantním bezpečnostním hráčem.

Hlavním bodem jednání byl **Strategický kompas**, specificky pilíř rozvoje schopností, kde se ministři shodli, že Strategický kompas by měl stanovit jasné cíle, které povedou k posílení existujících schopností. EU si musí udržet technologickou výhodu a snížit svou závislost. Některé státy podtrhly důležitost **zahrnutí malých a středních podniků do procesu vývoje nových technologií**. Zásadní je v oblasti nových technologií taktéž spolupráce s NATO, se kterým by bylo vhodné sladit plánovací procesy. Na závěr se ministři shodli, že rozvoj schopností je třeba vnímat z dlouhodobého hlediska, není o rychlých výhrách.

V rámci spolupráce EU a Afriky se diskuse zaměřila především na mise a operace společné a obranné politiky v Africe, na využití **Evropského mírového nástroje či na Koordinovanou námořní přítomnost v Guinejském zálivu**. Představitel regionálních organizací informovali o vývoji událostí v regionu a potvrdili důležitost strategického partnerství s EU v oblasti míru a bezpečnosti. V tomto ohledu ministři vyzdvihli, že mírový nástroj umožní přímou a flexibilní **podporu a asistenci v regionu**. Zároveň ale uvedli, že hlavní zodpovědnost za bezpečnost v regionu nesou africké státy. Na závěr vyjádřili vysoká očekávání od **plánovaného summitu EU-Africká unie**. /R. Franěk/

Výbor pro regionální rozvoj (REGI) Evropského parlamentu přijal v úterý 25. května svůj postoj k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se vytváří rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu (*Brexit Adjustment Reserve, BAR*), čímž připravil půdu pro zahájení jednání s Radou o konečné podobě tohoto nástroje.

Spojené království Velké Británie a Severního Irsku vystoupilo z EU dne 31. ledna 2020. V souladu s Dohodou o vystoupení se tak oficiálně stalo tzv. třetí zemí a již se tudíž neúčastní rozhodování na úrovni EU. EU a Spojené království se však dohodly na tzv. přechodném období, které trvalo do 31. prosince 2020. Do té doby pro občany, spotřebitele, podniky, investory, studenty a výzkumné pracovníky v EU i ve Spojeném království vše fungovalo jako obvykle. Až do konce přechodného období se totiž na Spojené království vztahovaly předpisy EU.

Na Štědrý den roku 2020 vyjednávací týmy Spojeného království a EU dosáhly shody na **Dohodě o obchodu a spolupráci**, která měla za cíl omezit nepříznivé důsledky vystoupení Spojeného království. Nicméně navzdory existenci Dohody o spolupráci mezi Spojeným královstvím a EU **hospodářské důsledky vystoupení Spojeného království z EU jsou pro řadu evropských regionů, oblastí a odvětví četné a nepředvídatelné**. Z tohoto důvodu Komise předložila v prosinci 2020 **návrh nařízení k nástroji Brexit Adjustment Reserve (BAR), rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu**.

Tento finanční nástroj má poskytnout finanční podporu členským státům, regionům a odvětvím. Zejména těm, které jsou nejvíce zasaženy nepříznivými důsledky vystoupení Spojeného království z EU, a **zmírnit tak negativní dopady na hospodářskou, sociální a územní soudržnost**.

Zdroje na provádění rezervy, které budou činit pět miliard eur v běžných cenách, mají být financovány jako zvláštní nástroj mimo rozpočtové stropy EU stanovené ve víceletém finančním rámci.

Výbor REGI podpořil návrh na aktivaci rezervy ve dvou kolech přidělování prostředků. V prvním kole budou přiděleny 4 miliardy eur vyplacené ve dvou stejných splátkách v roce 2021 a 2022 v **podobě předběžného financování**. Ve druhém kole bude přidělena **1 miliarda eur**, která bude vyplacena v roce 2024 jako dodatečný příspěvek na základě skutečných výdajů po předložení žádosti a zprávy o provádění. Největším očekávaným příjemcem bude Irsko, následované Nizozemskem, Francií, Německem a Belgií.

Evropský parlament v přijatém textu usiluje o prodloužení období způsobilosti na 1. července 2019 - 31. prosince 2023 ve srovnání s obdobím od 1. července 2020 do 31. prosince 2022 navrženým Komisí.

Seznam opatření způsobilých pro financování zahrnuje mimo jiné pomoc podnikům a rybářským komunitám, **krátkodobé pracovní a rekvalifikační programy, hraniční, celní, sanitární a fytosanitární kontroly**, výběr nepřímých daní nebo opětovné začlenění státních příslušníků EU, kteří opustili Spojené království v důsledku brexitu. Očekává se, že Evropský parlament jako celek **potvrdí návrh mandátu** na svém prvním **červnovém plenárním zasedání**. Následně budou zahájeny rozhovory s Radou s cílem dosáhnout během června celkové dohody.

/J. Linková/

Schválené rámcové pozice > Informace

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady **o strojních výrobcích** (vypracoval Úřad pro technickou normalizaci)

Program evropských institucí od 1. do 7. června > Informace

Zasedání Rady pro dopravu a telekomunikace, dne 3. a 4. června

První den jednání v části doprava je záměrem portugalského předsednictví přijetí obecného přístupu k jednotnému evropskému nebi 2 +, směrnici o užívání najatých vozidel a směrnici o uznávání osvědčení třetích zemí.

Zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci, část spravedlnost, dne 7. června

Na jednání bude přijat obecný přístup k Nařízení o postoupení pohledávek, Nařízení o přeshraničních službách elektronické justice v Evropě (e-CODEX) a Nařízení, kterým se mění nařízení 168/2007 o zřízení Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA).

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 434, týden od 24. až do 30. května 2021 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz